

for Agerbruget, naar Sukkerødyrkingen kunde blive indført efter en større Maalestok. I Udvalget har der nu ikke været den mindste Tvivl om, at det i Virkeligheden vilde være til den allerstørste Fordel for vort Agerbrug at faae Røedyrkingen udbredt heri Landet, hvad enten Taler saa var om Dyrkingen af almindelige Foderroer eller af Sukkerroer, thi Udvalget har ingen Tvivl om, at Røedyrkingen nødvendig vil føre til en bedre og fortrinligere Behandling af Jorden. Det kan dog ikke nægtes, at man i en vis Henseende kan sige, at Foderroedyrkingen endog har et Fortrin i denne Henseende, fordi nemlig den nødvendige Omgængelse til Jorden af, hvad der tages fra den, ved Foderroedyrkingen kommer, om jeg saa maa sige, af sig selv som en nødvendig Følge af den Maade, hvorpaa Produktet maa anvendes, medens der derimod altid er en Mulighed for, at Noget i den Henseende kan blive forsumt, hvor det er Sukkerroer, der dyrkes til at sælges. Ganske vist vil en Forsømmelse i denne Henseende i Længden straffe sig; men det er jo ligesaa vist, at man ofte ser, at Hensynet til den øjeblikkelig større Indtægt overveier det forsigtige Hensyn til, hvad man burde gjøre for Fremtidens Skyld. Flertallet føler sig overbevist om, at Dyrkingen af Foderroer maa og vil udbrede sig af sig selv ifølge Forholdenes egen Magt. Det vil ganske vist ikke ske pludselig og med eet Slag, men det vil, som det gaar med enhver naturlig Udvikling, komme langsomt og lidt efter lidt, naar Forholdene modnes dertil. Flertallet mener, at Erfaringen allerede paa flere Steder tilstrækkelig har udvist, at Dyrkingen af Foderroer betaler sig. Naar man tager i Beregning baade den umiddelbare Fordel, der haves gennem det Produkt, som indvindes, og man tillige tager tilbørligt Hensyn til den Jordsforbedring, som er en Følge af Foderroedyrkingen, mener man, at Erfaringen tilstrækkelig har vist, at denne Dyrkning betaler sig endog rigelig, og man tvivler derfor ikke om, at Exemples Magt her ligesom overhoved i alle andre Forhold vil gjøre sig gjældende med en vis Nødvendighed. Men naar det nu saaledes er Tilfældet, at man kan vente, at Dyrkingen af den Art Roer, som dog maa siges sikkest at føre til det Maal, som man ønsker for Agerbrugets Skyld, vil fremstaa uden nogen- somhelst kunstige Midler ved Forholdenes egen Magt, hvad skal da, spørger Flertallet, bevæge Staten til at gjøre Offre for at fremkalde Dyrkingen af den anden Art af Roer, med Hensyn

til hvilken der dog i alt Fald er en Mulighed for, at den paa sine Steder og under visse Omstændigheder vil kunne benyttes til Misbrug, hvilket Foderroedyrkingen ikke kan? En anden Sag var det, dersom man endda kunde være sikker paa, at det, der er Tale om, naar man ønsker, at der skal gjøres Noget for Sukkerindustrien, var noget aldeles Midlertidigt, dersom man kunde være sikker paa, naar det nu i nogle Aar ved Statens Hjælp har været Sukkerfabrikerne muligt at faae en større Indtægt af deres Sukker end den naturlige Markedspris, og det som Følge deraf ogsaa har været dem muligt at kunne give Landmændene mere for deres Roer, end disse kunne vente, naar Priserne synke ned paa deres naturlige Niveau, dersom man virkelig kunde have Sikkerhed for, naar disse Aar vare gaaede forbi, og Priserne vare komne paa det naturlige Niveau, at det saa endda fremdeles uden nogen Understøttelse fra Statens Side vilde kunne betale sig at frembringe Sukker og dyrke Roer her i Landet, men det forekommer Flertallet, at man ikke har nogen- somhelst Sikkerhed for, at dette vil være Tilfældet. Der er i denne Henseende fra Mindretallets Side fremstillet adskillige Beregninger i Betænkningen. Flertallet mener imidlertid ikke at kunne lægge nogen Vægt paa disse Beregninger, thi det maa dog vistnok indrømmes, at alle Faktorer i disse ere ganske usikre og variable, og som Følge deraf maa ogsaa Facit ganske vist blive en hel Del problematisk. Ser man derimod hen til, at man jo dog virkelig ikke, synes det mig, med nogen Bestemthed kan paastaa, at de naturlige Forhold her i Landet just pege hen paa, at Danmark skulde være ganske særdeles fortrinlig egnet til at være et sukkerproducerende Land, forekommer det mig, at man i Virkeligheden ingenlunde kan have fuldstændig Sikkerhed for, at, naar den tænkte Overgangsperiode er forbi, vil Sukkerindustrien med Lethed kunde klare sig. Men hvorledes vil da Lovgivningsmagten være stillet over for dette Spørgsmaal? Vil den da ikke være stillet ganske anderledes, end den nu er? Nu have vi to Fabriker, som ere begyndte, uden at man kan sige, at de paa nogen Maade ere blevne opmuntrede dertil fra Statens Side, og som endnu kun ere i deres Begyndelse, saaledes at de ikke have kunnet uøve nogen Virksomhed i en vid Kred. Men naar nu under Statens Opmuntring og Bestyrtelse en Sukkerindustri fæster Rod her i Landet og blomstrer frem i Løbet af nogle Aar og fremkalder en Mængde Forhold, som det jo nødvendig-